

Täysistunto

Maanantai 12.12.2016 klo 21.40—22.49

Täysistunto alkoi klo 21.40. Täysistunto päättyi klo 22.49. Puhetta johti toinen varapuhemies Arto Satonen (21.40—22.49).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Nimenhuudon sijasta merkittiin läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 224/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 43/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 43/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. Valiokunnan puheenjohtaja Haatainen.

Keskustelu

21.45 **Tuula Haatainen sd** (esittelypuheenvuoro): Ärade talman! Regeringen föreslår att den specialiserade sjukvården centraliseras och att bestämmelserna för prehospital akut-sjukvård och brådskande vård ses över. Den specialiserade sjukvården ska koncentreras till större enheter. Dessutom koncentreras sällsynta och krävande ingrepp regionalt och nationellt. Vidare ändras bestämmelserna om socialjour och tillgången och tillgängligheten till socialvård i socialvårdslagen.

Brådskande mottagningsverksamhet inom primärvården föreslås bli utbyggd på hälsovårdscentralerna och efter behov också på polikliniker inom specialiserad sjukvård. Vanliga brådskande hälsoproblem kan skötas på närservice på vardagskvällar eller på dagtid på veckosluten. Då behöver patienterna inte ta sig till samjouren, en kan ligga längre bort. Det gör det lättare att ta hand om exempelvis sedvanliga brådskande hälsoproblem bland barn på närmaste hälsovårdscentral efter föräldrarnas arbetsdag.

Inom socialvården är tanken att förbättra tillgången och tillgängligheten till sociala tjänster på lika villkor vid sidan av hälso- och sjukvård. Vidare ska socialvården bli mer klientorienterad och övergripande för att tillgodose klienternas behov och säkerställa att de får stöd i sin invanda omgivning.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Genom de föreslagna ändringarna vill man styra reformen av sjukhusnätet och jourenheterna. Med omstruktureringsarna av den specialiserade sjukvården, centralisering av jouren dygnet runt och större integration av social- och hälsovården kan man dämpa kostnadsstegringen i den specialiserade sjukvården och generera besparingar redan innan social- och hälsovårdsreformen har genomförts fullt ut.

Jourreformen träder i kraft huvudsakligen från och med 2018 och spareffekterna stärks med social- och hälsovårdsreformen som träder i kraft 2019. En betydande del av spareffekterna infaller dock efter 2020.

Utskottet anser målen med propositionen, det vill säga tillgång till service på lika villkor, adekvat kompetens och hög kvalitet och satsningar på klient- och patientsäkerhet vara mycket viktiga. Följaktligen tillstryker utskottet lagförslagen, närmast med vissa ändringar som beror på utlåtandet från grundlagsutskottet. Verkställandet av reformen måste bevakas.

Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan erikoissairaanhoidon keskittämisen ja ensihoidon ja kiireellisen hoidon säännösten uudistamista siten, että erikoissairaanhoidoa kootaan nykyistä suurempiin yksiköihin ja harvinaisia ja vaativia toimenpiteitä keskitetään alueellisesti ja valtakunnallisesti. Lisäksi muutetaan sosiaalihuoltolain sosiaalipäivystystä ja sosiaalihuollon saatavuutta ja saavutettavuutta koskevia säännöksiä.

Perusterveydenhuollon kiireellistä vastaanottotoimintaa ehdotetaan lisättäväksi terveyskeskuksissa ja tarpeen mukaan erikoissairaanhoidon poliklinikoilla. Tavalliset kiireelliset terveysongelmat voidaan hoitaa lähipalveluna arki-iltaisin tai viikonloppuisin päiväsaikaan, jolloin potilaan ei tarvitse hakeutua mahdollisesti kauempana sijaitsevaan yhteispäivystykseen. Tämä helpottaa esimerkiksi lasten tavanomaisten kiireellisten terveysongelmien hoitamista vanhempien työpäivän jälkeen omassa terveyskeskuksessa.

Sosiaalihuollossa pyritään edistämään palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta terveydenhuollon rinnalla, vahvistamaan asiakaslähtöisyyttä ja kokonaisvaltaisuutta asiakkaan tarpeisiin vastaamisessa sekä turvaamaan tuen saantia ihmisten omassa arkiympäristöissä.

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus ohjata sairaalaverkon ja päivystysyksiköiden muutosta. Erikoissairaanhoidon rakenteellisilla uudistuksilla, ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämällä ja sosiaali- ja terveydenhuollon integraation vahvistamisella voidaan hillitä erikoissairaanhoidon kustannuskehitystä ja saavuttaa säästöjä jo ennen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen täysimääräistä toimeenpanoa.

Arvoisa puhemies! Valiokunta piti esityksen tavoitteita palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden, riittävän osaamisen ja laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisesta erittäin tärkeinä ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä lähinnä perustuslakivaliokunnan lausunnosta johtuvien muutoksien. Valiokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella niin sanotun laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikköjä koskevaa terveydenhuoltolain 50 §:n 3 momenttia täsmennettäväksi. Ehdotuksen mukaan väestön kielellisten oikeuksien turvaamiseksi Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin on järjestettävä päivystyspalvelut suomen ja ruotsin kielellä siten, että potilas saa palvelut valitsemallaan kielellä. Velvoite vastaa päivystyksen osalta terveydenhuoltolain 6 §:ssä kaksikielisille kunnille asetettua velvoitetta.

Arvoisa puhemies! Tästä esityksestä valiokunnassa äänestettiin eri kohdista, ja näin ollen valiokunnan mietintöön sisältyy kaksi vastalauseita.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

21.51 **Anneli Kiljunen sd:** Arvoisa herra puhemies! Esittelen nyt sosialidemokraattien, vihreiden ja kristillisten yhteisen vastalauseen.

Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin mielestämme päivystysuudistus on erittäin tarpeellinen. Päivystysuudistus on merkittävä kokonaisuus, jossa esitetään erikoissairaanhoidon kokoamista nykyistä suurempiin yksiköihin ja harvinaisten tai vaativien toimenpiteiden keskittämistä sekä parannetaan sosiaalipäivystystä ja sosiaalihuollon saatavuutta ja saavutettavuutta koskevia säännöksiä. Lisäksi perusterveydenhuollon kiireellistä vastaanottotoimintaa ehdotetaan lisättäväksi terveyskeskuksissa niin, että lähipalveluiden saatavuus myös arki-iltaisain ja viikonloppuisin paranee. Katsomme, että uudistus on tarpeellinen ja erikoissairaanhoidon päivystystoiminnan kokoaminen suurempiin yksiköihin ja sairaaloiden välisen työnjaon kehittäminen on välttämätöntä muun muassa palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden sekä hyvän osaamisen ja potilasturvallisuuden takaamiseksi, kuten valiokunnan mietinnössäkkin todetaan. Kannatamme myös sosiaalipäivystyksen aseman korostamista osana uudistusta sekä perusterveydenhuollon vahvistamista.

Päivystysuudistuksen kiirehtimiselle ei ole kuitenkaan vuoden 2017 budjettiin liittyviä perusteita. Pidämme mahdollisena lain käsittelylle annettua aikataulua, jolle ei ole esitetty muuta perustelua kuin lain liittyminen vuoden 2017 budjettiin. Mielestämme päivystysuudistukselle asetetut säästötavoitteet eivät vaaranna siitä, että lain käsittelyyn valiokunnassa varataan riittävästi aikaa. Kuten valiokunnan mietinnössäkkin todetaan, päivystysuudistuksen säästövaatimukset liittyvät olennaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen. Pääasiassa vuoden 2018 alusta voimaan tulevan päivystysuudistuksen säästövaikutukset vahvistuvat vuodesta 2019 lähtien, ja merkittävä osa säästövaikutuksista sijoittuu-kin vuoden 2020 jälkeen. Tältä osin ensi vuodelle, vuodelle 2017, vaadittu 50 miljoonan säästö ei tule toteutumaan tämän lain vaatimuksen mukaisesti.

Huomautamme, että esitettyihin säästötavoitteisiin pääseminen ylipäättään on myös asiantuntijoiden kuulemisessa kyseenalaistettu monien tahojen osalta.

Päivystysjärjestelmän ja sairaalaverkon uudistaminen liittyy olennaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistukseen. Kuten valiokunnan mietinnössäkkin todetaan, tavoiteltuun vuodeosastohoitojen vähentämiseen tarvitaan kokonaisjärjestelmän toimivuutta, mikä edellyttää hoitoprosessien ja kuntoutuksen kehittämistä. Keskeistä on myös ennalta ehkäistä kalliimpien palveluiden tarvetta. Palveluintegraatio ja digitalisaatio ja niiden vahvistuminen liittyvät oleellisesti päivystysuudistukseen. Katsomme, että päivystysuudistus on kiinteä osa tulevaa sote-uudistusta ja se tulee käsitellä tässä yhteydessä, ei irrallisena osana sotea.

On myös huomattava, että sairaalaverkosta päättäminen ilman tarkempaa tietoa siitä, mikä on hallituksen tavoitteleman valinnanvapauden sisältö, ei mielestämme täytä hyvän lainsäädäntövalmistelun kriteereitä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden valinnanvapauslain-säädännössä tullaan määrittelemään, miltä osin esimerkiksi erikoissairaanhoidon kirurgiset toiminnot tulevat yhtiöitettäväksi ja kilpailtujen markkinoiden piiriin. Näiltä osin meillä ei ole tietoa, miten valinnanvapaus tulevaisuudessa toteutuu.

Ilman riittäviä tietoja emme voi päättää päivystyssairaaloista. Kielellisten oikeuksien turvaamiseksi katsomme myös, että Vaasan sairaanhoitopiiri olisi tullut sisällyttää täyden päivystyksen sairaaloiden luetteloon, mikä tässä esityksessä ei nyt toteudu.

Päivystyksen on perustuttava myös huolelliseen valmisteluun. Hallitus ei mahdollistanut asian perusteellista käsittelyä. Edellytämme, että valiokunnassa on oltava riittävä tieto päätöksenteon pohjaksi ja on oltava aikaa perehtyä myös perustuslakivaliokunnan lausun-

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

toon, joka saapui vasta muutama päivä sitten. Tämän lausunnon jälkeen sosiaali- ja terveysvaliokunta on tehnyt pykälämuutoksia, jotka edellyttävät mielestämme uutta arviointia ja käsittelyä myös perustuslakivaliokunnassa. Korostamme päivystysuudistuksen tärkeyttä laadukkaana ja toimivan erikoissairaanhoidon ja sosiaalipäivystyksen turvaajana. Laki vaatii siis huolellisen käsittelyn, jota nyt ei eduskunnalle mahdollisteta.

Olemme esittäneet asian käsittelyn keskeyttämistä valiokunnassa ja sen jatkamista vuoden 2017 valtiopäivillä yhdessä tuolloin annettavan sosiaali- ja terveysuudistuksen lakikonaisuuden kanssa. Mielestämme valiokunnalla ei ole ollut riittävästi perusteita hyväksyä lakiesitystä, minkä vuoksi esitystä ei tule hyväksyä mietinnön mukaisessa muodossa. Tästä syystä tulemme esittämään kakkoskäsittelyssä tämän lain hylkyä.

21.57 Outi Alanko-Kahiluoto vihr: Arvoisa herra puhemies! Vihreät ovat mukana tässä edellä esitellyssä hylkäysesityksessä, ja tulemme kakkoskäsittelyssä kannattamaan hylkyä.

Sinänsä pidän hyvin tarpeellisenä sitä, että päivystysuudistus tehdään, mutta kuten edellä on todettu, tämän päivystysverkon käsittelyaikataulu on ollut mahdoton. Se on ollut liian kiireinen, sosiaali- ja terveysvaliokunta ei ole pystynyt riittävällä tavalla perehtymään asiaan. Esimerkiksi emme ole saaneet tarpeellisia kustannusarvioita ja vaikutusarvioita emmekä ole pystyneet arvioimaan riittävällä tavalla, täyttääkö tämä lakiesitys perustuslakivaliokunnan edellyttämiä tarkennuksia kielellisten oikeuksien toteutumisen suhteen.

Kyseenalaista on se, että tämä esitys sairaalapäivystysverkosta tuodaan vajaa puoli vuotta ennen sitä kun hallitus on luvannut tuoda sote-esityksen eduskuntaan. Tästä seuraa se, että tämä kyseinen lakiesitys ehtii olla noin vuoden voimassa ennen kuin se avataan ja sitten synkronoidaan yhteen sote-lainsäädännön kanssa, ja tätä ei voi pitää mitenkään järkevänä eikä demokraattisena. Valiokunnan työskentelyn kannalta olisi ollut hyvä, että valiokunnalla olisi ollut tiedossa, mitä sote-esitys tulee pitämään sisällään. Esimerkiksi täysin auki on, mitä valinnanvapauslainsäädäntö pitää sisällään ja mitä palveluita kokonaisuudessaan hallitus aikoo yhtiöittää.

Pidän hyvin valitettavana sitä, että Vaasan sairaala nyt hallituksen esityksellä ja hallituksen läpi runnomalla lainsäädännöllä on jätetty pois näiden täyden päivystyksen sairaaloiden joukosta, ja pidän kyseenalaisena esimerkiksi niitä perusteluja, joihin hallitus nojaa. Ne ovat täysin riittämättömät. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan saamien tietojen mukaan mitään säästöjä ei ole tulossa siitä, että Vaasasta tämä täyden palvelun päivystys lakkaa.

Sitten toisaalta on hyvin kyseenalaista, pystytäänkö tosiaankin sillä pykälämuotoilulla, joka hallituksen esitykseen nyt sisältyy, turvaamaan riittävällä tavalla kielellisten oikeuksien toteutuminen Seinäjoella. Esimerkiksi oikeusministeriö antoi lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle tästä lakiesityksestä, ja tässä oikeusministeriön asiantuntijalausunnossa sanotaan hyvin selkeästi, että annetussa aikataulussa ja annettujen tietojen perusteella ei ole mahdollista arvioida tämän kyseisen lakiesityksen sisältämän sääntelyn vaikutuksia kielellisten oikeuksien järjestelmään kokonaisuudessaan. Oikeusministeriö toteaa myös, että ruotsinkielisten palvelujen järjestäminen yksikielisellä, suomenkielisellä alueella on käytännössä erittäin haasteellista. Ei voida olettaa, että henkilökunnan kielivaro on riittävä, ja ruotsin kieltä käytännössä hallitsevan henkilöstön rekrytointi on haasteellista. Jos ruotsinkieliset potilasmäärät ovat suhteellisen pieniä, henkilöstön mahdollisuudet ylläpitää kielitaitoa jäävät myös hyvin heikoiksi. Ja: Ottaen huomioon oikeuksien

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

kattavuuden epätarkkuuden, olennaiset poikkeamiset tavasta säännellä kielellisistä oikeuksista sekä haasteen toteuttaa kielelliset oikeudet käytännössä, tämä ehdotettu sääntely ei näytä toteuttavan parhaalla mahdollisella tavalla kielellisiä oikeuksia. Oikeusministeriön lausunnossa todetaan mielestäni erittäin hyvin, että tämän lakiesityksen ehdotus siitä, että Seinäjoella on toteutettava myös ruotsinkieliset palvelut, muodollisesti täyttää perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitetyn vaatimuksen, mutta käytännössä se ei turvaa niitä. Eli nähdäkseni emme voi taata millään lailla kielellisten oikeuksien toteutumista käytännössä Seinäjoella tämän sosiaali- ja terveysvaliokunnassa käsitellyn lakiesityksen pohjalta.

Näiden huomioiden vuoksi olen itse hyvin pahoillani siitä, että kun sosiaali- ja terveysvaliokunnassa äänestimme siitä, että perustuslakivaliokunta olisi vielä voinut tarkastella meidän valiokuntamme tekemää mietintöä ja näitä pykäläiä, niin se äänestys siellä sitten hävittiin ja hallituspuolueet runnoivat käytännössä tämän lakiesityksen läpi. Elikkä meillä on nyt käsissämme lakiesitys, jota hallitus on viemässä eteenpäin, vaikka meillä ei ole minikäänlaisia takeita siitä, tuleeko se turvaamaan ruotsinkieliset palvelut Vaasassa, ja se tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että meillä ei tule olemaan minkäänlaisia takeita siitä, että tämä turvaisi potilasturvallisuuden tai henkilöstön mahdollisuuden luottaa omaan tekemiseensä ja siihen, että potilaiden turvallisuus ei vaarannu. Tämä on minusta hyvin valitettavaa, ja sen vuoksi ehdottomasti tämä lakiesitys pitäisi hylätä.

22.04 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys laiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta, eli tuttavallisemmin päivystysuudistus, on farssi. Se on farssi sekä sisällön että menettelytapojen suhteen.

Ensinnäkin on lainsäädännön tasoa ja eduskunnan arvoa alentavaa, että näin tärkeä asia käsitellään näin kiireellä. Toisekseen on järjetöntä tehdä näin merkittävästi palvelurakenteeseen vaikuttava uudistus juuri ennen sote-uudistusta. Menettelyjärjestys hämärtää sote-uudistuksen kokonaisuutta ja vie valtaa pois alueelta. Päivystysuudistus vie alueelta vallan tehdä oman alueensa tarpeiden ja aluerakenteen kannalta perusteltuja ja kustannustehokkaita sairaaloiden välisiä työnjakopäätöksiä liittyen päivystyksen ja leikkaustoiminnan työnjakoon ja palveluiden järjestämiseen. On outoa, että ensin päätetään rakentaa itsehallinnolliset maakunnat, jotka vastaavat sote-palveluista, mutta sitten niiden kädet sidotaan jo ennen kuin ne ehtivät aloittaa. Herää kysymys, miksi alueiden ei anneta itse päättää sairaaloiden välisestä työnjaosta taloudellisten reunaehtojen ja laatukriteerien puitteissa. Miksi hallitus haluaa Helsingistä käsin määritellä, missä alueet saavat järjestää palvelunsa?

Arvoisa puhemies! Hallituksen keskittämisinto voi vielä tulla kalliiksi, vaikka sillä tavoitellaankin säästöjä. Esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla päätös tarkoittaa Raahen leikkaustoiminnan loppua ja toiminnan keskittämistä Ouluun. Tässä ei ole järkeä, sillä sairaanhoitopiirin päättävä työnjako on taannut laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut. Samalla on voitu taata Raahen aluesairaalan hyvä palvelutaso. Kun leikkaustoiminta keskitetään Ouluun, tarkoittaa se todennäköisesti kalliiden ostopalveluiden lisääntymistä, kasvavia jonoja, sillä keskussairaalan kapasiteetti ei välttämättä riitä lisääntyvään leikkausmäärään.

Tämän hallituksen pakkokeskittämisen seuraus saattaaakin siis olla Raahen aluesairaalan palveluiden alasajon lisäksi kustannusten nousu. Samanlainen tilanne on edessä monella muullakin alueella. Tilanne synnyttää moniin paikkoihin palvelutyhjiön. Tätä täyttä-

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

mään rientävät sitten ehkä yksityiset terveyspalveluyritykset, ja herääkin kysymys, onko se yksi keskittämisen tausta-ajatus.

Ymmärrän, että keskittäminen ja elintilan luominen yksityisille terveyspalveluyrityksille sopii hyvin kokoomuksen ideologiaan, mutta ihmettelen suuresti, miksi keskusta ja perussuomalaiset hyväksyvät tämän. Miksi maakuntien puolesta taistellut ja keskittämistä vastaan puhuva keskusta hyväksyy tämän pakkokeskittämisen ja vallanriiston alueilta ja tulevilta maakunnilta?

Arvoisa puhemies! Vielä aiemmin tänään oli sosiaali- ja terveysvaliokunnan pöydällä ehdotus, jolla olisi mahdollistettu alueellisesti järkevää sairaaloiden välistä työnjakoa. Valitettavasti valiokunta lopulta hyväksyi mietinnön hallituksen esityksen mukaisesti, eli sairaanhoitopiirien ja tulevien maakuntien kädet sidotaan jo ennen kuin ne pääsevät aloittamaan. Ne eivät saa tehdä oman alueensa kannalta järkeviä, perusteltuja ja kustannustehokkaita sairaaloiden välisiä työnjakopäätöksiä. En voi kuin ihmetellä tätä.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys ei riittävällä tavalla ota huomioon Pohjanmaan ruotsinkielisen väestön oikeuksia. Olisi yksinkertaista ja kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta parasta antaa Vaasan järjestää laajan päivystyksen palvelut. Vaasan alueen asukkaista suuri osa on ruotsinkielisiä, joten kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta olisi perusteltua antaa Vaasan jatkossakin järjestää laaja päivystys.

Arvoisa puhemies! Herää kysymys, miksi hallitus ei tyydy määrittelemään leikkaus- ja päivystystoiminnan laatuvaatimuksia ja rahoitustasoa ja antaa niiden reunaehtojen puitteissa alueiden itse päättää palvelurakenteesta järkevimmillä ja alueen erityispiirteet huomioivalla tavalla. Miksi päivystysuudistus ei voi odottaa sote-uudistusta?

Arvoisa puhemies! Näillä perusteilla vasemmistoliitto kannattaa RKP:n sosiaali- ja terveysvaliokunnassa tekemiä esityksiä, ja elleivät ne mene läpi, niin lakiesityksen hylkäämistä.

22.09 Niilo Keränen kesk: Herra puhemies! Terveystieteiden ja sosiaalihuoltolain uudistus on todella suuri ja merkittävä uudistus. Tässä uudistuksessa mahdollistetaan sairaaloitten työnjakoa. Sairaalat, joissa tehdään vaativia toimenpiteitä enemmän, pystyvät tekemään nämä toimenpiteet potilasturvallisesti, laadukkaasti ja asianmukaisilla indikaatioilla. Kun tällä uudistuksella tavoitellaan myöskin säästöjä, on selvää, että silloin jos potilasturvallisuudesta ja laadusta pidetään huolta, se säästää kustannuksissa komplikaatioitten vuoksi, mutta erityisesti se, että nämä keskitetään isompiin sairaaloihin, tuottaa takeet siitä, että meillä tehdään toimenpiteitä oikeilla indikaatioilla niin, että ei tehdä työtä vain sen mukaan, mikä itse kunkin kirurgin tai muun erikoislääkärin harrastus sattuu olemaan.

Tulevaisuudessa, arvoisa puhemies, tämä laki antaa puitteet sille, että asetuksella voidaan tarkemmin säätää tästä työnjaosta sairaaloiden kesken. Tässä uudistuksessa luodaan tämä 12 laajan päivystyssairaalan verkosto, johon kerätään kaikki se tietämys, mikä harvinaisemmista sairauksista tarvitaan, mutta muissa keskussairaaloissa säilyy pääosin nykyinen päivystysvalmius. Kun aiemmissa puheenvuoroissa on kritisoitu sitä, miksi tämä tehdään juuri ennen sote-lainsäädännön valmistumista ja soten voimaan astumista, niin pitää muistaa, että tämä on nimenomaan valmistautumista siihen sote-uudistukseen. Käytin valiokunnassa kielikuvaa, ettei alueita yllätetä housut kintuissa, eli nyt pyritään siihen, että sairaalat osaavat valmistautua, alueet osaavat valmistautua siihen, mitä meidän alueella tulevaisuudessa tehdään.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Tähän lakiin sisältyy erittäin merkittävänä uudistuksena kiirevastaanottojen lisääminen perusterveydenhuollossa, eli kun tänä päivänä hyvin monissa terveyskeskusten toimipisteissä päivystystoimintaa on ainoastaan päiväsaikaan, virka-aikaan, ja tämä on ruuhkauttanut yhteispäivystykset, tällä lainsäädännöllä nyt korjataan sitä tilannetta niin, että myöskin nämä terveyskeskuksen toimipisteet veloitetaan tekemään kiirevastaanottoja arki-iltaisin ja myöskin viikonloppuisin niin, että ihmiset saavat palvelunsa lähempää kuin nykyisin, vähemmällä ruuhkalla ja vähemmällä jonottamisella kuin nykyisin.

Erinomainen asia tässä laissa on myöskin sosiaalipäivystyksen kokoaminen terveydenhuollon päivystyksen yhteyteen niin, että kun terveydenhuollon henkilöstö omilla päivystyvastaanotoillaan näkee, että joku tarvitsee sosiaalihuollon palveluita, niin ihminen voidaan ohjata välittömästi sosiaalipäivystyksen piiriin.

Arvoisa puhemies! Joku sana tästä Vaasan tilanteesta.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on tehnyt lakipykäliin perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutokset, jotka toki eivät ole kaikkein tyylikkään ratkaisu tämän kielikysymyksen selvittämiseksi. Se on tietysti haasteellista, kuten edustaja Alanko-Kahiluoto tuossa totesi, että Seinäjoen keskussairaalassa pystytään järjestämään ruotsinkielinen palvelu.

Arvoisa puhemies! Hyvät kuulijat! Minä kuitenkin ottaisin esille myös sen, mitä potilaita sieltä Vaasasta mahdollisesti Seinäjoelle siirtyy. Käsitykseni mukaan Vaasassa on nimenomaan vajausta neurologisesta osaamisesta, ja kun me tiedämme, että meillä on neurologeista pulaa tässä maassa, ei ole suinkaan kovin yksinkertaista rakentaa neurologista klinikkaa ja neurologista päivystyssysteemiä Vaasaan, ja sitä paitsi Vaasan ja Seinäjoen ero neurologiassa ei ole niin suuri, että se välttämättä tarkoittaisi sitä, että Vaasasta potilaat siirtyisivät Seinäjoelle, vaan heidät viedään todennäköisesti suoraan yliopistolliseen keskussairaalaan.

Hyvät ystävät, yksi asia tässä pikkuisen jäi kiusaamaan, ja se on terveydenhuoltolain, tämän ehdotuksen, 45 §:n 3 momentti, joka määrittää sen, että entisissä aluesairaaloissa eli pienemmissä sairaaloissa ei saa tehdä anestesiaa vaativaa leikkaustoimintaa. Tämä tulee tuottamaan tietysti joissakin sairaanhoitopiireissä ainakin Pohjois-Pohjanmaalla suuria vaikeuksia, että hoitotakuurajoissa pysytään. Mutta tähänkin saakka Pohjois-Pohjanmaalla ja pohjoisella erä-alueella on yhteisesti päätetty siitä, miten missäkin sairaalassa toimintoja tehdään, ja ihan vastaavia yhteispäätöksiä tullaan varmaankin tekemään myös vastaisuudessa vuoden 18 alun jälkeen.

Mutta on edelleen muistettava, että muutoin näissä pienemmissä sairaaloissa voidaan edelleen tehdä muita kirurgisia toimenpiteitä. Siellä voidaan pitää kirurgista poliklinikkaa, siellä voidaan tehdä kirurgista päivystystä päivän aikaan, ja sillä tavalla leikkaussalit eivät todellakaan ole jäämässä tyhjilleen siellä pienemmissä sairaaloissa. On toki mahdollista, että tämä leikkauskielto johtaa siihen, että entisiä aluesairaaloita yksityistetään vielä jonkin verran sen lisäksi, mitä yksityistämispäätöksiä tähän saakka on jo tehty.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan lakiehdotus on hyvä ja tervetullut. Sillä valmistaudutaan sote-uudistukseen oikeastaan varsin perusteellisesti.

22.16 Mats Nylund r: Ärade herr talman! I dag skriver Finlands riksdag historia. Finland går från att vara en rättsstat med ett grundlagsstadgat skydd för minoriteter till att vara en republik med en enkelspårig och brutal majoritetsdiktatur. Vi bryter i praktiken med en författning som åtminstone på ett teoretiskt plan jämställt våra två nationalspråk och medbor-

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

garnas rätt att få service på sitt eget språk, finska eller svenska. Riksdagens social- och hälsovårdsutskott, och närmare bestämt regeringspartiernas representanter i detta utskott har just skrivit historia, och det är en mycket, mycket ledsam sådan.

Lagen om jourförordningen, den första biten av den stora social- och hälsovårdsreformen, har varit en fars eller snarare en tragedi från första början. Den långa utlåtandetiden för utkastet till lagförslag visade sig vara en teater utan like. Minister Rehula underströk otaliga gånger att regeringen lyssnar på fältet och därför var utlåtandetiden så lång. Och vad hände? Jo, över 700 kritiska utlåtanden till trots så hände egentligen ingenting. Utkastet gick vidare till lagförslag enligt regeringens riktlinjer. Utlåtanderundan var alltså ren och skär teater. Hur tackas ni, bästa regering? Hur tackas ni? Och jo, ni tackas!

Herr talman! Behandlingen i riksdagen visade att lagförslaget innehöll grava fel där lagberedningen i värsta fall medvetet tolkade ett tidigare utlåtande från grundlagsutskottet tvärtemot vad det var skrivet. Detta är i sig en skandal, men reagerade minister Rehula eller vår regering? Nej, det gjorde de inte. Riksdagens grundlagsutskott gav ett enhälligt utlåtande som ställer modellen 12+1 främst och ställer de språkliga rättigheterna bakom grundlagströskeln. Grundlagsutskottet säger att de språkliga rättigheterna måste tryggas i lag.

"Tryggas i lag" har fram till i dag betytt service i en tvåspråkig institution. I klartext: det har fram till i dag betytt att Södra Österbottens sjukvårdsdistrikt borde ha blivit tvåspråkigt. Men i stället levererade minister Rehula ett förslag till paragrafskrivning om rätten till service på svenska där den är minimerad och uttryckligen begränsas till omfattande jour. En helt ny rättspraxis som aldrig använts tidigare.

När man tar i bruk aldrig tidigare prövad lagstiftning, i synnerhet när det gäller grundrättigheter, borde både lagberedning, utlåtanderunda och riksdagsbehandling vara grundlig. Men vad gör regeringspartiernas medlemmar i social- och hälsovårdsutskottet? Jo, först röstar de ner ett förslag om en saklig behandlingstid och sedan röstar de ner ett förslag om att få höra justitieministeriets sakkunniga på språklagstiftning. I dag har de röstat ner förslaget om fulljour till Vasa som hade löst problemet med de grundlagsenliga rättigheterna och sedan har de röstat ner ett förslag om att som minimiåtgärd åtminstone begära ett kompletterande utlåtande från grundlagsutskottet.

Det handlar om grundlagsenliga rättigheter. Hur tackas ni? Hur i hela fridens namn tackas ni? Och jo, ni tackas!

Herr talman! I sådana här stunder skulle man förvänta sig ledarskap från regeringspartiernas ordföranden. Grundlagsutskottet sade vad som var den bästa lösningen, fulljour också till Vasa. Den främsta tjänstemannen för hela social- och hälsovårdsreformen, Tuomas Pöysti, sade rakt ut att det här inte är en dyrare lösning. Men inget stöd för landets svenskspråkiga minoritet hörs från statsminister Juha Sipilä, inget stöd hörs från finansminister Petteri Orpo och inget stöd hörs från utrikesminister Timo Soini. Var är statsmännen? Var är den ledare som borde ha satt ner foten och sagt att nu räcker det, en ledare som hade sagt att billig regionalpolitik aldrig får gå före grundlagsenliga rättigheter. Den ledaren finns inte i denna regering. Jag beklagar det djupt.

Ni har i dag trampat på mig och mina rättigheter som svenskspråkig finländare. Ni har trampat på min föräldrageneration och på mina barn. Finland är mitt fosterland. Min farfar och min morfar kämpade också för fosterlandets självständighet i kriget. Vi kräver ingenting extra, vi vill bara ha vår rätt.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Ledamot Rehn-Kivi kommer senare att framföra svenska riksdagsgruppens reservation till lagförslaget. Eftersom det inte finns några planer för hur de språkliga rättigheterna ska förverkligas i Seinäjoki så vill vi ge regeringen tid att verkställa sådana planer. Därför föreslår jag att ärendet bordläggs till det plenum som hålls den 7.2.2017. — Tack.

22.25 Anna-Maja Henriksson r: Värderade talman, arvoisa puhemies! Vi är alla lika inför lagen — åtminstone borde det vara så. Vi har alla samma grundrättigheter — åtminstone borde det vara så. Vårt land ska snart fylla 100 år. Vi ska tillsammans, yhdessä, fira 100 år av självständighet.

Regeringens agerande i dag och de senaste dagarna får mig ändå att tänka till. Vad är det för ett land jag bor i? Vilket är det fosterland där jag och mina föräldrar och mina barn är födda? Varför vill inte regeringen ta till sig den lösning vad gäller framtidens sjukhusstruktur som skulle vara den optimala sett ur hela befolkningens intressen, som skulle garantera att landets svenskspråkiga befolkning för lång tid framöver skulle kunna känna trygghet i sin vardag, och också uppleva att vi är lika värda i beslutsfattarnas ögon.

Nu väljer regeringen att med händer och tänder stå fast vid 12 fulljournsjukhus och väljer samtidigt att tvinga sjukhuset i Seinäjoki att till väsentliga delar bli tvåspråkigt. Alla vet vi i den här salen att det är oerhört viktigt då vi är sjuka och svaga att vi får tala vårt modersmål, att vi kan lita på att bli förstådda, att den som läser vår patientjournal förstår vad det står i journalen.

Hade regeringen haft en äkta omsorg om att nå ett rättvist beslut så hade det sett annorlunda ut. Då hade vi inte suttit här i kväll alla nu, den här tiden, när klockan är över tio på kvällen. Då hade vi också varit mycket gladare. Vi hade kunnat gå ut härifrån och vara stolta över att vi klarar av att ta också svåra beslut tillsammans. Nu är situationen tyvärr en annan.

Det är som man skulle befinna sig i en direktsänd Kafka-aktig reality-tv-serie som man hoppas är en mardröm, men som dessvärre händer här och nu.

Social- och hälsovårdsministeriets tjänstemäns uppgifter till grundlagsutskottet har ifrågasatts starkt, det senaste dygnet av överläkare Auvo Rauhala i Vasa. Det minsta jag begär av en rättsstat som Finland och av vår riksdag, av oss alla, är att vi ges tillgång till verkliga fakta, att vi som enskilda ledamöter ska kunna lita på våra ministeriers tjänstemän. Det här förtroendet är nu mycket starkt rubbat. Därför hade det minsta varit att social- och hälsovårdsutskottet hade sänt hela paketet tillbaka till grundlagsutskottet. Varför gjorde man inte det? I rädsla för att få fel resultat? Det kan väl ändå inte vara så att vi i det här huset eller i regeringen är rädda för sanningen?

Värderade riksdagskolleger, det vi har sett de senaste dagarna, de senaste timmarna, är inte värdigt en rättsstat som Finland. Tidigare talare har betecknat det som en tragedi. Det är en bottennotering, och vi kan bättre. Jag vet att vi kan bättre.

Arvoisa puhemies! Olemme kaikki yhdenvertaisia lain edessä. Meillä on samat perusoikeudet. Maamme viettää pian 100-vuotisen itsenäisyytensä juhlovuotta. Tunnuslause on "Yhdessä — Tillsammans".

Hallituksen toiminta tänään ja viime päivinä saa minut kuitenkin miettiä. Missä maassa oikein asun? Miksi hallitus ei tartu tulevaisuuden sairaalarakenteessa sellaiseen ratkaisuun, joka olisi optimaalinen koko väestön kannalta katsottuna ja joka turvaisi sen,

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

että maamme ruotsinkielinen väestö voisi pitkälle tulevaisuuteen tuntea turvaa arkipäiväsään ja kokea, että olemme yhdenvertaisia päättäjien silmissä? Nyt hallitus päättää pitää kynsin hampain kiinni 12:sta laajan päivystyksen sairaalasta ja pakottaa samalla Seinäjoen sairaalan olennaisilta osin kaksikieliseksi.

Me kaikki tässä salissa tiedämme, että sairaana ja heikkona ollessamme on äärimmäisen tärkeää saada puhua omaa äidinkieltään ja että voimme luottaa tulevamme ymmärretyksi ja että potilaskertomusta lukeva ymmärtää, mitä siinä sanotaan. Kuka kantaa teistä sen vastuun, jos Vaasasta lähtee potilas Seinäjoelle ja potilaskertomus onkin kirjoitettu ruotsiksi eikä Seinäjoella ymmärretä, mitä siinä kertomuksessa sanotaan? Tämä ei ole potilasturvallisuutta, hyvät kollegat. Nyt on aika herätä.

Jos hallituksella olisi ollut aito huoli oikeudenmukaiseen päätökseen pääsemisestä, päätös olisi ollut toisenlainen. Tuntuu kuin olisi kafkamaisessa tosi-tv:n suorassa lähetyksessä, jonka toivoo olevan painajainen mutta joka on, ikävä kyllä, käynnissä täällä ja nyt.

Ylilääkäri Auvo Rauhala on voimakkaasti viime vuorokauden aikana kyseenalaistanut sosiaali- ja terveysministeriön virkamiesten perustuslakivaliokunnalle antamat tiedot. Vähintä, mitä minä pyydän Suomen kaltaiselta oikeusvaltiolta ja eduskunnaltamme, on, että meille annetaan käyttöömme todelliset faktatiedot, jotta me voimme yksittäisinä kansanedustajina luottaa ministeriöidemme virkamiehiin. Tämän vuoksi vähintä olisi ollut, että sosiaali- ja terveysvaliokunta olisi lähettänyt paketin takaisin perustuslakivaliokuntaan. Miksi näin ei tehty? Väärän tuloksen pelossako? Ei kai voi olla niin, että me tässä talossa pelkäämme ja hallituksessa pelätään totuutta.

Arvoisa puhemies! Sipilän hallitus haluaa keskittää palveluja. Päivystysuudistuksen tavoitteena on kuitenkin hallituksen mukaan varmistaa palvelujen yhdenvertainen saatavuus, riittävä osaaminen hoitavassa yksikössä ja asiakas- ja potilasturvallisuus sekä hillitä kustannusten kasvua. Lisäksi tavoitteena on, että ihmiset pääsevät nykyistä helpommin kiireelliseen hoitoon. Hyvät kollegat, valitettavasti hallituksen päivystysuudistus on viemässä Suomea täysin päinvastaiseen suuntaan. Pääministeripuolue keskustan johdolla toteutettavasta päivystysuudistuksesta on tullut yksi historiamme suurimpia keskittämisooperaatioita. Päivystysuudistuksen eduskuntakäsittelyn aikana on nyt lisäksi tullut ilmi, että päivystysuudistusta koskevan hallituksen esityksen lainvalmistelu on ollut erittäin puutteellista.

RKP:n ryhmä ei voi hyväksyä hallituksen rajua keskittämislinjau. Päivystysuudistuksen myötä etäisyydet lähimpään päivystävään sairaalaan pitenevät ja kiireellisen hoidon saanti ajoissa vaikeutuu. Tämä on paradoksaalista, kun ottaa huomioon sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen päätavoitteen eli kansalaisten yhdenvertaisen hoidon ja hoivan turvaamisen koko maassa. Miten kansalaisten yhdenvertaisuus paranee, jos palveluita keskittään ja etäisyydet lähimpään sairaalaan pitenevät ja jos terveyskeskusten iltä-, viikonloppu- ja yöpäivystystä rajoitetaan? Päinvastoin riskinä on nyt, että potilasturvallisuus vaarantuu. On hämmästyttävää, että pääministeripuolue keskusta on eturivissä ajamassa tätä kehitystä. Keskusta vaikuttaa täysin unohtaneen aikaisemmat perusarvonsa. Alueellinen tasa-arvo on saanut väistyä sivuun, kun hallitus keskittää.

Arvoisa puhemies! Koskien kielellisiä oikeuksia perustuslain 17 §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Ilmaisua "samanlaisten perusteiden mukaan" tulee tulkita niin, että jokaiselle on järjestettävä laadullisesti ja määrällisesti samanlaiset palvelut äidinkielestä riippumatta. Hallituksen esitykseen sisäl-

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

tyvä ehdotus ei nykyisessä muodossaan riittävästi takaa Vaasan sairaanhoitopiiriin noin 90 000 ruotsinkielisen ja Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin noin 12 000 ruotsinkielisen asukkaan kielellisten perusoikeuksien tosiasiallista toteutumista.

Huomiota on kiinnitettävä myös perustuslain 22 §:n säännökseen siitä, että julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Jokaisen oikeus saada terveyspalveluja omalla kielellään ruotsiksi ja suomeksi korostuu kiireellisen sairaanhoidon yhteydessä. On selvää, että kielellisten oikeuksien huomioon ottaminen ja hoidon järjestäminen potilaan omalla kielellä on keskeinen potilasturvallisuuteen vaikuttava tekijä. Valiokunnan enemmistö ei nyt ole ottanut tätä lainkaan huomioon.

Hallituksen esityksen ongelmallisuus Pohjanmaan ruotsinkielisen väestön kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta todetaan sosiaali- ja terveysministeriön perustuslakivaliokunnalle toimittamassa täydentävässä lausunnossa. Lausunnon mukaan ruotsinkielisen väestön "kielellisten oikeuksien kannalta Vaasa olisi selvästi parempi ratkaisu ja muut vaihtoehdot eivät ole samalla tavoin kaksikielisiä", näin STM. Lausunnossa kuitenkin päädytään siihen, että laajan päivystyksen yksikön sijoittaminen Vaasaan ei ole koko alueen väestön näkökulmasta perustuslain 6 §:n tarkoittamalla tavalla yhdenvertainen vaihtoehto sille, että se sijoitettaisiin hallituksen esityksen mukaisesti Seinäjoelle.

Samalla ministeriön lausunnossa kuitenkin todetaan, ettei hoidon laadun mittareilla ole kokonaisuudessaan osoitettavissa eroa keskussairaaloiden välillä. Se, joka on perehtynyt Auvo Rauhalan lähettämään paperiin, huomaa, että Vaasa pärjää tässä hyvin. Vaasassa on kymmenen erikoisaluetta niin kuin Seinäjoellakin, ja Vaasassa on myös erikoistuttu syöpä- ja sydänsairauksiin laajemmin kuin Seinäjoella. Arvioitaessa lisäksi päivystyspalveluiden saavutettavuutta tulee kiinnittää huomiota siihen, että saavutettavuus heikentyy merkittävästi Pohjanmaan alueella. Lisäksi on todettava, että muun muassa Sitra on katsonut, että Vaasa olisi optimaalinen paikkakunta laajan ympärivuorokautisen päivystyksen sairaalalle. Myös THL:n tutkimukset tukevat sitä, että Vaasan keskussairaalalla pitäisi olla laaja ympärivuorokautinen päivystys. Näin ollen ei ole perusteita väitteelle siitä, että laajan päivystyksen yksikön sijoittaminen Vaasaan ei ole yhdenvertainen vaihtoehto sille, että se sijoitettaisiin Seinäjoelle, mutta se pitäisi sijoittaa molempiin. Se olisi kyllä se kaikkein paras ja oikeudenmukaisin ratkaisu.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta on myös omassa lausunnossaan lausunut seuraavaa: Se pitää saamansa selvityksen perusteella selvänä, että kielellisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta Vaasan keskussairaala palvelisi ruotsinkielisiä asukkaita paremmin kuin ehdotettu järjestely. Hallituksen esityksen perustana olevaa 12 sairaanhoitopiiriin määrää ei asiallisesti perustella muuten kuin vetoamalla hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä tekemiin linjauksiin. Näin ollen perustuslain 17 §:n kielelliset perusoikeudet parhaiten toteuttavana ratkaisuna voidaankin valiokunnan mielestä pitää sitä, että laajan päivystyksen yksikkö sijoitettaisiin sekä Vaasaan että Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin. Perustuslakivaliokunnan lausunto on siten selkeä kannanotto 12+1-mallin puolesta eli sen, että sekä Vaasan että Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille myönnettäisiin oikeus täyteen ympärivuorokautiseen sairaalaan.

Arvoisat kollegat, tämän takia on hämmästyttävää, että tänään sosiaali- ja terveysvaliokunnan käsittelystä tuodaan esitys, jossa vain rivillä noteerataan, että päivystyspalvelut pitää saada Seinäjoella ruotsiksi ja suomeksi. Arvoisat kollegat, tämä ei täytä niitä vaatimuksia, jotka meidän on syytä ottaa (Puhemies koputtaa) tässä asiassa...

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Nyt on käytetty jo 15 minuuttia, vaikka on käytetty kahta eri kieltä.

Ärade talman, det är på det sättet att det här ärendet är så viktigt att fastän ni får lida en stund så är det inte något mot vad man får lida i Österbotten om det här beslutet blir som det blir.

Värderade talman! Jag hoppas ännu att riksdagen tar sitt förnuft till fånga och gör ett beslut som är rättvist för alla i vårt land.

22.41 Maarit Feldt-Ranta sd: Herr talman, arvoisa puhemies! Bästa kolleger! Jag ska för säkerhets skull inleda med att understöda riksdagsledamot Mats Nylunds förslag om att bordlägga det här ärendet eftersom riksdagsledamot Henriksson glömde att göra det.

Jag förenar mig med dem som här har yttrat sin oro och sagt att de inte accepterar och godkänner att Finlands riksdag på det här sättet ämnar trampa ner på de grundläggande rättigheter som vi tillsammans och våra tidigare generationer har valt att befästa i grundlagen.

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Nylundin tekemää pöydällepanoesitystä, koska yhdyn niihin edustajiin, jotka täällä ovat käyttäneet puheenvuoroja, ja niihin vastalauseisiin ja siihen käsittelyyn, mikä perustuslakivaliokunnassa ja sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnassa on käyty, jossa on esitetty aivan perusteltu huoli ja näkemys siitä, että me emme Suomen eduskuntana voi tällä tavalla kävellä perusoikeuksien yli. Hyvät kollegat! Perusoikeudet, myös kielelliset perusoikeudet, eivät ole mielipide. Perusoikeudet joko on tai sitten niitä ei ole.

Grundläggande rättigheter, också de språkliga rättigheterna, är inte en åsiktsfråga. Ettdera finns grundrättigheterna eller så finns de inte. 2009—2010 försökte den dåvarande regeringen trampa över de språkliga rättigheterna. Då handlade det om förvaltning. Nu talar vi om liv och död och människornas rätt att få vård på sitt modersmål. Då slog grundlagsutskottet fast att alla finländare bör behandlas på lika villkor och att om det finns två eller flera alternativ så bör riksdagen föredra det alternativet som på ett bättre sätt tryggar de språkliga rättigheterna. Grundlagsutskottet slog också fast att det måste göras en ordentlig konsekvensbedömning innan man ändrar på det här. Enligt min uppfattning uppfylls inga av de här tre kriterierna som grundlagsutskottet tidigare har slagit fast.

Arvoisa puhemies! Vuosina 2009—2010 silloinen hallitus yritti kävellä perusoikeuksien, kielellisten oikeuksien, yli. Silloin oli kyseessä hallinnollinen asia. Nyt meillä on käsitellyssä asia, jossa puhutaan elämästä, kuolemasta, ihmisten oikeudesta saada hoivaa, hoitoa, apua vaikeissa sairaustilanteissa. Silloin perustuslakivaliokunta, ja tämä edeltävä eduskunta, otti kannakseen sen, että kaikkia on kohdeltava yhtäläisin perustein — yhtäläisin perustein. Eduskunta päätti ja perustuslakivaliokunta päätti silloin myös, että jos eduskunnalla on useampia vaihtoehtoja, niin silloin tulee valita se vaihtoehto, joka paremmalla tavalla turvaa kielelliset perusoikeudet. Eduskunnan perustuslakivaliokunta silloin myös löi kiinni sen, että kaikkien tällaisten hallinnollisten ja palvelu-uudistusten yhteydessä on tehtävä kunnolliset vaikutusarvioinnit. Nyt mielestäni mikään näistä kolmesta perustuslakivaliokunnan kiinnilyömästä seikasta ei toteudu tämän uudistuksen osalta.

Siitä syystä siis kannatan edustaja Nylundin tekemää pöydällepanoesitystä.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Jag stöder det här bordläggningsförslaget och jag hoppas verkligen att alla riksdagsledamöter som här företräder Finlands folk funderar ganska noggrant innan man trampar på de grundläggande rättigheterna som befästs i vår grundlag.

Eli tuen tätä pöydällepanoesitystä ja toivon todella, kollegat, meidän kaikkien puolesta, että jokainen täällä panee käden sydämelleen ja miettii, onko tämä se eduskunta, joka ensimmäisenä kävelee näiden perusoikeuksien yli.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Mats Nylund on Maarit Feldt-Rannan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle 7.2.2017 pidettävään täysistuntoon. Asia jää siis pöydälle.

Onko muita ehdotuksia pöydällepanon ajankohdasta?

Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa herra puhemies! Esitän mietinnön pöydällepanoa seuraavaan täysistuntoon.

Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Heikkisen esitystä.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Keskustelu pöydällepanon ajankohdasta on päättynyt.

Mats Nylund on Maarit Feldt-Rannan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle 7.2.2017 pidettävään täysistuntoon.

Hannakaisa Heikkinen on Sari Sarkomaan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle seuraavaan täysistuntoon.

Selonteko hyväksyttiin.

Hannakaisa Heikkisen ehdotus "jaa", Mats Nylundin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 61, ei 44; poissa 94 (äänestys 1).

Asia pantiin pöydälle seuraavaan, tänään 12.12.2016 pidettävään täysistuntoon.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 140/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 28/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opintotukilain ja tuloverolain 127 d §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 229/2016 vp

Lakialoite LA 87, 101/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 17/2016 vp

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja elatustukilain 6 ja 8 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi avioliittolain muutokseen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 232/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 40/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökaupasta johtuvien epäsuorien kustannusten kompensoimisesta

Hallituksen esitys HE 147/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 29/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 108/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 31/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 233/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 32/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä työsopimuslain 13 luvun 6 §:n muuttamisesta ja 1 luvun 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 209/2016 vp

Toimenpidealoite TPA 13, 19/2015 vp, 48/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 13/2016 vp

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 231/2016 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 19/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perusopetuslain 29 §:n, lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 28 ja 35 a §:n, oppilas- ja opiskelijahuoltolain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 206/2016 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 18/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perustulokokeilusta sekä tuloverolain 92 §:n ja ennakkoperintälain 17 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 215/2016 vp
Lakialoite LA 103/2016 vp
Toimenpidealoite TPA 56/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 42/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 250/2016 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 26/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle puolustusmateriaalialan pohjoismaisesta yhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi puolustusmateriaalialan teollisuuden yhteis-

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

työn tukemisesta pohjoismaiden välillä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 253/2016 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 3/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä

Hallituksen esitys HE 204/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 20/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleisistä kirjastoista ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 238/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 21/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun lain 3 ja 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 236/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 32/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntalain 150 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 212/2016 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 24/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 132/2016 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 25/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain 193 §:n ja 197 §:n 2 momentin muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 234/2016 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 15/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi luotsauslain ja alusliikennepalvelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 207/2016 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 26/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneturvasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

Hallituksen esitys HE 240/2016 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 27/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 195/2016 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 19/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

24. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Suomen metsäkeskuksesta annetun lain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 223/2016 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

25. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista sekä varhaiskasvatuslain 13 §:n ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 205/2016 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 16/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

26. Hallituksen esitys eduskunnalle eläketukilain ja laiksi tuloverolain 63 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 226/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 37/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

27. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 230/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 38/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

28. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 182/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 39/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

29. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta, tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 225/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 41/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

30. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain, valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 8 b §:n ja valtion vientitakuista annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 243/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 28/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

31. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Innovaatiorahoituskeskus Tekesistä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 248/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 30/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

32. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 197/2016 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 14/2016 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

33. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään 12.12.2016 klo 23.20. Täysistunto lopetettiin klo 22.49.

Pöytäkirja PTK 130/2016 vp

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen